

Rủi ro khi chụp X-quang và chụp cắt lớp CT trong lúc đang mang thai

H. Liệu tôi có thể chụp X-quang hoặc chụp cắt lớp CT khi đang mang thai được hay không?

Lúc nào chúng ta cũng luôn lo ngại về tác hại của bức xạ đối với thai nhi khi chụp X-quang hoặc chụp cắt lớp CT. Đôi khi, vì lý do y khoa đặc biệt, Bác sĩ cảm thấy cần phải yêu cầu quý vị chụp X-quang. Một khi phải đưa ra quyết định này bác sĩ đã phải cân nhắc những điều hại khi chụp X-quang và điều lợi do kết quả X-quang đem lại.

H. Có những rủi ro gì?

Những rủi ro đối với quý vị và thai nhi là không đáng kể và rủi ro nếu không chụp X-quang có thể còn nguy hại nhiều hơn so với rủi ro do bức xạ gây ra. Các chứng dị dạng bẩm sinh, thường được cho là mối lo ngại chính, chỉ xảy ra khi thai nhi tiếp xúc với lượng bức xạ mạnh hơn nhiều trong những tháng đầu thai kỳ, thường là ba tháng đầu. Rủi ro chính (nhưng rất thấp) khi tiếp xúc với lượng bức xạ thấp là ung thư trong tuổi ấu thơ. Trong suốt thai kỳ bình thường, em bé cũng tiếp xúc với lượng bức xạ thấp trong môi trường. Rủi ro đầu tiên có thể phát hiện được về vấn đề bị ung thư là khi em bé tiếp xúc với lượng bức xạ gấp 20 lần so với lượng bức xạ trong môi trường như từ mặt trời chẳng hạn. Ở mức độ này, tỉ lệ em bé của quý vị bị ung thư trong tuổi ấu thơ là 1 trên 500.

H. Làm bao nhiêu lần xét nghiệm là an toàn?

Danh sách dưới đây liệt kê **số lần quý vị phải làm đối với mỗi xét nghiệm** thì em bé của quý vị mới nhận lượng bức xạ có thể gây hại (gấp 20 lần so với lượng bức xạ trong môi trường).

Loại X-quang hoặc rọi chụp	Số lần
X-quang khớp xương hông	Từ 5 đến 30 xét nghiệm.
X-quang cột sống ở thắt lưng	Từ 3 đến 20 xét nghiệm.
Chụp cắt lớp Phổi V/Q	Khoảng từ 5 xét nghiệm trở lên.
Chụp cắt lớp CT đầu (có áo choàng chì phủ lên bụng)	Khoảng 50 xét nghiệm.
Chụp cắt lớp CT ngực (có áo choàng chì phủ lên bụng)	Từ 3 đến 6 xét nghiệm.
Chụp cắt lớp CT phần bụng	Từ 1 đến 3 xét nghiệm.

Xét nghiệm chính có thể gây ra rủi ro đối chút cho em bé quý vị là Chụp cắt lớp CT vùng bụng. Xét nghiệm này, giống như tất cả xét nghiệm khác, chỉ được thực hiện nếu quý vị hoặc em bé sẽ bị rủi ro nhiều hơn so không làm xét nghiệm chẩn đoán. Nếu có bất kỳ thắc mắc hay mối lo ngại nào hoặc muốn biết thêm thông tin xin quý vị hỏi Bác sĩ.

H. Tôi có thể giảm thiểu rủi ro bằng cách nào?

Vào ngày làm xét nghiệm, quý vị phải nhớ nói cho Nhân viên chụp X-quang biết là quý vị đang mang thai. Có khi Bác sĩ sẽ quyết định hủy bỏ xét nghiệm, dời xét nghiệm sang lúc khác hoặc điều chỉnh để giảm lượng bức xạ. Hoặc tùy theo nhu cầu về y khoa của quý vị, Bác sĩ cũng có thể quyết định cho làm xét nghiệm khi biết rằng chỉ có một ít rủi ro. Dù thế nào đi nữa, quý vị nên thảo luận với Bác sĩ. Nếu quý vị sẽ chụp X-quang, thông thường nhân viên kỹ thuật sẽ phủ một áo choàng chì lên bụng quý vị để làm giảm lượng bức xạ xuống mức không đáng kể. Lượng bức xạ sẽ cao hơn nếu quý vị chụp X-quang vùng bụng vì nhân viên không thể phủ áo choàng chì lên bụng quý vị được. Những xét nghiệm khác có khi cũng cần thiết và có lượng bức xạ nhiều hơn là Rọi chụp Phổi (Rọi chụp V/Q) và Chụp cắt lớp CT.

H. Nếu sau khi chụp X-quang tôi mới biết mình có thai thì sao?

Đừng hốt hoảng nếu quý vị chụp X-quang hoặc chụp cắt lớp rồi sau đó mới biết mình có thai. Nên nhớ, khả năng quý vị hoặc thai nhi bị tác hại vì X-quang là thấp. Nếu cảm thấy lo ngại, quý vị luôn luôn nên hỏi ý kiến Bác sĩ hoặc nhân viên y tế. Họ sẽ giải thích cho quý vị rõ.